

Pedagogisch beleid

BSO Samsam

Stichting Kinderopvang Meijel

Inhoudsopgave.

Woord vooraf	4
1. De organisatie.....	5
1.1 Stichting Kinderopvang Meijel	5
1.2 Buitenschoolse opvang Samsam	5
1.3 Kindcentrum Meijel	7
1.4 Doorgaande lijn binnen het Kindcentrum.....	8
2. Inleiding	9
2.1 Pedagogische visie.....	9
2.2 Pedagogisch doel.....	10
2.3 Basisdoelen Wet Kinderopvang.....	10
3. Het pedagogisch handelen	12
3.1 Emotionele veiligheid	12
3.2 Wenbeleid bij de groep	13
3.3 Persoonlijke ontwikkeling	14
3.4 Ontwikkelingsstimulering.....	15
3.5 Activiteiten	15
3.6 Digitale media.....	17
3.7 Zelfstandigheid	17
3.8 Identiteitsvorming.....	18
3.9 Seksualiteit	18
3.10 Sociale competentie	18
3.11 Sfeer.....	19
3.12 Positieve bekrachtiging	19
3.13 Eigen maken van waarden, normen en cultuur	19
3.14 Kinderparticipatie.....	20
3.15 Meldcode kindermishandeling.....	20
4. Praktische invulling.....	21
4.1 Plaatsingsbeleid.....	21
4.2 Passende kinderopvang.....	22
4.3 Beroepskracht-kindratio.....	23
4.4 De groep	25
4.5 De binnenruimte, buitenruimte en het spelmateriaal	25

4.6	Het activiteiten aanbod.....	27
5.	Ouderbeleid.....	30
5.1	Gesprekken.....	30
5.2	Communicatie	30
6.	Personeelsbeleid	33
6.1	Algemeen.....	33
6.2	Ondersteuning van pedagogisch medewerkers.....	33
6.3	Stagiaires en vrijwilligers	34
6.4	Ondersteunend personeel	35
6.5	Beroepskrachten in opleiding.....	35
6.6	Geheimhoudingsplicht	36

Woord vooraf

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang, genaamd 'Samsam'. Het pedagogisch beleidsplan geeft medewerkers richting in het dagelijkse handelen. Het dient u informatie te geven over de achtergrond en werkwijze van buitenschoolse opvang Samsam. Het geeft antwoord op de volgende drie vragen: wat doen we met de kinderen? Hoe doen we dat? En waarom doen we het zo?

Het plan dient tevens als middel om de werkwijze te toetsen, evalueren en zo nodig bij te stellen. Het pedagogisch beleid is namelijk voortdurend in beweging. Vervolg op dit beleidsplan zijn alle werkinstructies en protocollen van SKM. In het wekelijkse teamleiders overleg wordt regelmatig aandacht besteed aan zaken rondom het pedagogisch beleid en de praktijk.

Tevens vinden wij het belangrijk dat ook de ouders achter ons pedagogisch beleid (blijven) staan. Veranderingen in het beleid worden besproken in oudercommissievergaderingen en teamvergaderingen, waaraan ook leden van de oudercommissie deelnemen. Zij vertegenwoordigen immers de ouders en kunnen op deze manier hun steentje bijdragen.

Mocht het pedagogisch beleidsplan vragen oproepen bij u dan kunt u deze bespreken met de medewerkers van Samsam of met de directrice van Stichting Kinderopvang Meijel.

1. De organisatie

1.1 Stichting Kinderopvang Meijel

Stichting Kinderopvang Meijel (SKM) bestaat sinds 17 september 1995 en is gestart met het kinderdagverblijf Bambi voor het opvangen van kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar. Na verschillende, tijdelijke huisvestigingen is SKM sinds januari 1999 onderdeel geworden van Kindcentrum Meijel en gestart met buitenschoolse opvang. Hiervoor is buitenschoolse opvang Samsam geopend. In 2008 heeft SKM ook het voormalige peuterspeelzaalwerk overgenomen.

Sinds het schooljaar 2017-2018 werkt basisschool Den Doelhof met het continuo-rooster, waardoor het overblijven is weggevallen. Vanaf het schooljaar 2001-2002 tot en met 2016-2017 heeft SKM het overblijven (tussen schoolse opvang) gecoördineerd. SKM biedt ouders en kinderen de mogelijkheid om, tijdens de lunchpauze van school, bij Samsam een brood- of warme maaltijd te komen nuttigen.

In de afgelopen jaren is SKM uitgegroeid van een kleinschalige onderneming tot een middelgrote onderneming. Tegenwoordig maken meer dan zevenhonderd kinderen gebruik van de diverse opvangmogelijkheden. Dit wordt gestuurd door een team van meer dan zestig personeelsleden, aangevuld met oproepkrachten, vrijwilligers en stagiaires.

SKM is gelegen in het centrum van het dorp Meijel, omringd door verschillende voorzieningen, zoals een bibliotheek, een wijkspeelveldje, sporthal en gemeenschapshuis d'n Binger. SKM is makkelijk bereikbaar via de Kerkstraat, Kurversweg en aan de Wijer.

1.2 Buitenschoolse opvang Samsam

Buitenschoolse opvang Samsam is eveneens een onderdeel van Stichting Kinderopvang Meijel en biedt professionele opvang voor kinderen van 4 t/m 13 jaar (groep 8 van de basisschool). Deze opvang vindt plaats in een 8 basisgroepen, waarin de kinderen op leeftijd worden ingedeeld. Vanuit de basisgroepen kiezen ze de activiteiten en kunnen ze met kinderen uit de gehele BSO samen spelen. Dit hoort bij onze visie; eveneens als op het dagverblijf blijven kinderen in de gelegenheid om samen met broertjes/zusjes/neefjes of nichtjes te spelen en houden we een soort gezinssituatie in stand. Kinderen van diverse leeftijden gaan nu met elkaar om, dit in tegenstelling tot school. Natuurlijk vormen er zich vaak groepjes met bepaalde activiteiten, belangrijk vinden we dat deze zich vrij vormen naar interesse.

Verder hechten we belang aan een vloeiende overschakeling van het dagverblijf naar de buitenschoolse opvang. De overstap van kinderdagverblijf naar school en buitenschoolse opvang is een hele overgang voor kinderen. Hun wereld wordt opeens heel veel groter en om kinderen te helpen bij deze stap in hun ontwikkeling gaan kinderen vanaf 3/ 3,5 jaar naar de rode treintjes of paarse autootjes. In deze groep worden ze 4 jaar.

Daarna wordt voordat ze 5 jaar worden de overstap gemaakt naar de kidsclub. Doordat deze net 4-jarigen bij de 3/ 3,5 jarigen zitten, komen ze in aanraking met het schoolritme. De kinderen wennen hier dan langzaam aan. Ook kunnen ze na school kiezen om mee te doen aan de BSO activiteiten. Hierdoor is de overgang naar school en BSO zeer geleidelijk.

Buitenschoolse opvang Samsam bestaat uit 10 basisgroepen, c.q. groepsruimtes. Dit zijn: de rode treintjes (2 t/m 4 jaar), de paarse autootjes(2 t/m 4 jaar), de kidsclub 1 en 2(4 t/m 7-jarige), Podium

1 en 2 (7 t/m 9 jarige), Kookcafé 1 en 2 (9 t/m 13 jarige), de Spetters (4 t/m 13 jarige) en het Honk (9 t/m 13 jarige).

Kinderen gaan vanuit de kidsclub naar een van de 2 groepen bij het podium en gaan vandaar uit verder naar het kookcafé.

De Rode Treintjes en Paars Autootjes zijn gevestigd tussen het KDV en de kleuterklassen van school. Ze hebben een eigen buitenruimte die gedeeld kan worden met de Kidsclub. Zand en water staan bij deze buitenruimte centraal. Op deze groep zitten ook KDV kinderen tussen de 2 en 4 jaar. Vandaar dat de groepen combinatiegroepen zijn. Rond de 3,5 jaar stromen de kinderen van het kinderdagverblijf door naar deze groepen. Zo kunnen ze alvast wennen aan de school en het BSO ritme. Als de kinderen vier jaar worden en gaan starten op de BSO blijven ze op een van deze groepen. De groepen zijn daarom ingericht als peuter/kleutergroepen met grote tafels waar de kinderen zelfstandig aan kunnen zitten. De groepen bevat verschillende hoeken waaronder een bouwhoek, huishoek en wisselende themahoek. De groep heeft een eigen keuken en sanitaire ruimte. Op deze groep zitten maximaal 16 kinderen per basisgroep.

De Kidsclub is gevestigd op de begane grond van het gedeelte dat in 2020 is bijgebouwd, dit zijn 2 groepen Kidsclub 1 en 2. Deze zijn te bereiken via de speelplaats van de middenbouw of via het kinderdagverblijf. Kidsclub 1 en 2 zijn gevestigd in een ruimte. De groep bevat verschillende hoeken waar de kinderen in kunnen spelen zoals een poppenhoek en een bouwhoek. Verder heeft de groep een eigen keuken met tafelgedeelte waar de kinderen gezamenlijk fruit kunnen eten of lunchen. De kinderen van de kidsclub zitten op school in groep 2 en 3, de groep bestaat uit maximaal 20 kinderen per dag per basisgroep.

Boven het KDV zijn de twee grootste BSO-groepen gesitueerd.

Het Podium en het Kookcafé. Deze ruimtes zijn te bereiken via de hoofd ingang van SKM of via de ingang van SamSam aan de speelplaats. De kinderen vanaf minimaal 7 jaar (groep 4 t/m 8) zitten bij het Podium. Vanwege de oudere leeftijd bestaan deze groepen beide uit maximaal 24 kinderen. De oudste kinderen zitten bij Het Kookcafé. Het kookcafé beschikt over een keuken met kookeiland. Verder bestaat de groep uit losse stoelen en tafels waaronder ook hoge tafels met barkrukken. Hierdoor ontstaat er een echt restaurant/ café gevoel. Voor de kinderen en bij het Podium is er een geweldig podium gemaakt waar van alles gepresenteerd kan worden.. Deze twee ruimtes zijn verbonden middels een schuifwand. Hierdoor kan één grote ruimte gecreëerd worden: de theaterzaal o.a. voor festiviteiten. Deze twee groepen maken gebruik van een gemeenschappelijke sanitaire ruimte.

Het Honk bevindt zich op de eerste verdieping van de BSO en is tevens een van de themaruimtes binnen de BSO. Het is een plek waar de oudste kinderen tot zichzelf kunnen komen, kunnen chillen en relaxen. Er zijn onder andere banken, boekjes, muziek, spelletjes en tv met spelcomputer. Hier zitten maximaal 24 kinderen per dag.

De Spetters is onze zwemgroep. De kinderen van deze groep verzamelen in de speelkamer waar ze fruit en wat drinken krijgen. Vervolgens gaan ze door naar de activiteiten. Op deze basisgroep zitten maximaal 22 kinderen.

Verder zijn er bovenin het nieuwe gedeelte diverse themakamers waarin passende activiteiten worden aangeboden. Zo zijn er:

- Het Kookcafé: is voor alle kook en bak activiteiten, maar ook de plek waar de kinderen gezamenlijk eten.
- Het Atelier: hier kunnen de kinderen kleding (ver)maken, ze kunnen zich verkleeden in de schmink/make-up hoek.
- De Speelkamer: heeft o.a. een bouwhoek en een ruimte voor airhockey, voetbaltafels en spelcomputers.
- De Relaxplek: een stilte ruimte om even een plekje voor jezelf te hebben.
- Het Podium: de plek voor alle toneel, muziek, film en yoga activiteiten. Hier vind je ook een playstation.
- Het Honk: een gezellige huiskamer waar je kunt chillen, muziek luisteren, lezen of kletsen.
- De Werkplaats: Hier kan er getimmerd worden, pottenbakken, mergel houwen of figuurzagen en dergelijke.
- De Studio: een multimediaruimte met computers voor media, spel en fotografie activiteiten

Er zijn diverse ruimtes die ook door SKM gebruikt worden in het Kindcentrum. Zoals de speelzaal en het handenarbeidlokaal van de basisschool. De school maakt uiteraard ook gebruik van de ruimtes van SKM, met name van de theaterzaal. Na het vaste eet- en drinkmoment kunnen de kinderen activiteiten kiezen en verlaten ze de basisgroep. Hierdoor zijn kinderen van 5 t/m 13 jaar bijvoorbeeld samen aan het bakken, terwijl er andere kinderen een voor hun leeftijd gerichte sportactiviteit doen. Kinderen van alle leeftijden op de BSO kunnen elkaar in de activiteiten of in de buitenruimte treffen. Ook de leiding van SamSam is voor alle kinderen hierdoor bekend.

Per basisgroep is er wel een vast team werkzaam bestaande uit gediplomeerde pedagogisch medewerk(st)ers. Het aantal medewerk(st)ers per groep wordt via richtlijnen van de overheid bepaald. Aanvullend op de leiding wordt gewerkt met stagiaires en vrijwilligers. Voor de buitenschoolse opvang heeft SKM, naast pedagogisch medewerk(st)ers, ook leiding met andere opleidingen werkzaam (uiteraard wel toegestaan onder CAO-kinderopvang). Denk hierbij aan CIOS of ALO voor de sportactiviteiten en kunstacademie voor creatieve activiteiten. Elke dag worden er diverse activiteiten aangeboden, op allerlei gebieden. Sport en bewegen wordt overigens dagelijks aangeboden.

De buitenruimte die de BSO kinderen altijd kunnen gebruiken is de speelplaats met natuurlijk spelen, een grote en kleine dierenweide en een grasveld. De speelplaats is door de basisschool en SKM ingericht en ligt direct aan de uitgang of tuindeuren van de BSO-groepen. De buitenruimte bestaat uit een grote speelplaats met sportkooi, sportveldje, 2 grote speeltoestellen, een tafeltennistafel, rustplekken en meerdere natuurlijke speeltoestellen. De speelplaats heeft een grote zandbak en voldoende gelegenheid om te fietsen of te sporten. De sportkooi wordt gedurende de zomer gebruikt voor het plaatsen van een zwembad (8 x 4 meter). Hierdoor kan het zwembad afgesloten worden indien het niet gebruikt wordt door kinderen met diploma's onder begeleiding van onze medewerk(st)ers.

Deze gehele buitenruimte bedraagt ongeveer 3500 m².

1.3 Kindcentrum Meijel

In 1999 is BSO gestart in het gebouw van school. Na de uitbreiding en officiële opening van Brede School Meijel op 18 mei 2003 is er in de samenwerking tussen de participanten van deze Brede School veel gebeurd.

Er werd aanvankelijk alleen volgens de in het eerste plan "beheer en exploitatie" opgestelde afspraken gewerkt, al gauw bestond de behoefte om naast deze toch grotendeels beheersmatige

afspraken ook op inhoudelijk gebied de handen ineen te slaan. En met elkaar aan een gezamenlijke visie op het onderwijs en de begeleiding van de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd te gaan werken. Deze visie werd vastgelegd in het eerste beleidsplan van Brede School Meijel in 2005. Een gezamenlijke visie met daaraan gekoppeld de doelstellingen voor de komende jaren werd hierin overzichtelijk weergegeven. Aan deze doelstelling is hard gewerkt, er zijn doelen toegevoegd en er vonden wederom veranderingen plaats in de Brede School. Het aantal participanten is veranderd en met de tijd veranderen ook de doelstellingen in onze gezamenlijke visie.

In 2014 is de brede school doorgegroeid naar een Kindcentrum en veranderde ook het beleidsplan. Dit is immers een groeidocument dat regelmatig aan de actualiteit zal worden aangepast. Een document dat alleen maar leeft als de medewerkers van het Kindcentrum ook vanuit de visie die in dit plan verwoord wordt, blijven handelen.

Leren ván elkaar en mét elkaar ten dienste van een optimale ontwikkeling van de kinderen van 0 tot 14 jaar die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Want bij die nieuwe inhoud hoort een naam die recht doet aan die inhoud. Waar de naam 'brede school' toch vooral de benaming voor het gebouw was waar een start werd gemaakt met het samen vormgeven aan de manier van werken met alle kinderen die aan de zorgen van opvang en onderwijs werden toevertrouwd, is het 'Kindcentrum' de plaats waar door die inhoudelijke afstemming en samenwerking het kind nu inderdaad die centrale plaats inneemt die nodig is voor een optimale ontwikkeling van 0 tot 14 jaar.

Passend onderwijs

Bij de invoering van 'Passend Onderwijs' in augustus 2014 was Kindcentrum Meijel hier klaar voor. De participanten zullen zich vol passie blijven inzetten om de in dit beleidsplan beschreven ontwikkelingen verder uit te bouwen en te verfijnen. En dat natuurlijk in het belang van alle kinderen die nu en in de toekomst het Kindcentrum Meijel bezoeken.

1.4 Doorgaande lijn binnen het Kindcentrum

Binnen SKM is gekozen voor Ontwikkelingsgericht werken als manier van werken. Deze methode van werken is gezamenlijk binnen de Kindcentrum Meijel gekozen, omdat deze methode het beste aansluit bij Ontwikkelings Gericht Onderwijs waar in school voor gekozen is. Het programma waar pedagogisch medewerkers in getraind zijn is Startblokken van Basisontwikkeling.

Wij bieden een doorgaande lijn binnen het Kindcentrum, waarbij ouders toestemming geven voor informatieoverdracht.

Het S&O (Samenwerking & Overdracht) is een overleg waarbij de basisschool, kinderopvang, JGZ en wanneer nodig bureau jeugdzorg of maatschappelijk werk betrokken zijn. Tijdens dit overleg worden, op een HGPD manier, leerlingen besproken waar iemand zich zorgen over maakt of waarbij men in handelingsverlegenheid verkeert. HGPD staat voor Handelingsgerichte Proces Diagnostiek. Daarnaast worden alle kinderen die vier jaar worden besproken aan de hand van het overdrachtsformulier, zo zorgen we voor een warme overdracht. Het is de bedoeling dat op deze manier de kwaliteit van de zorg aan kinderen en hun ouders kan worden verhoogd, zodat ouders, begeleiders en leerkrachten een eenduidige manier van aanpak hebben. Op deze manier zorgt het S&O binnen het Kindcentrum voor een doorgaande lijn van voor- en naschoolse voorzieningen, basisonderwijs en externe instanties.

2. Inleiding

Binnen SKM is gekozen voor Ontwikkelingsgericht werken als manier van werken. Deze methode sluit het beste aan bij Ontwikkelings Gericht Onderwijs waar in school ook voor is gekozen. Het programma waar pedagogisch medewerkers in getraind zijn is Startblokken van Basisontwikkeling.

2.1 Pedagogische visie

“Een doorgaande ontwikkeling voor kinderen van 0 tot 14 jaar op basis van eigen aanleg en mogelijkheden”.

Gezamenlijke visie

Binnen Kindcentrum Meijel zijn verschillende partners betrokken bij de zorg, de begeleiding en het onderwijs. Ze willen inhoudelijk samenwerken, in het belang van het welzijn en de persoonlijkheidsontwikkeling van alle kinderen die Kindcentrum Meijel bezoeken. Ouders zijn de belangrijkste partners van alle instanties. Met zorg binnen Kindcentrum Meijel bedoelen we dat kinderen de (extra) aandacht / begeleiding krijgen die ze nodig hebben om tot een doorgaande ontwikkeling te komen, op basis van eigen aanleg en mogelijkheden.

Een gezamenlijke visie is van belang om zodoende de meerwaarde in te vullen van alle partners die samen onder een dak huizen. Alle partners van het Kindcentrum Meijel onderschrijven de gezamenlijke visie. We beschrijven hoe iedereen denkt over het opgroeiende kind, de waarden en normen, wat de ideeën zijn over opvoeding en onderwijs en over de samenwerking met elkaar en met de ouders. Dit maakt integraal werken mogelijk. De kenmerken uit de visie maken duidelijk dat het geen abstract document is maar een document met concrete uitwerkingen.

Aan de hand van verschillende stellingen is een gezamenlijke visie op zorg, begeleiding en onderwijs, van Kindcentrum Meijel nader uitgewerkt. Aan de basis van dit document liggen de verschillende (pedagogische) beleidsplannen van de betrokken instellingen en het schoolplan van de basisschool. Over alles wat in dit visiedocument staat, wordt natuurlijk met ouders gecommuniceerd. Zowel schriftelijk via de schoolgids of infoblaadjes als ook in gesprekken tijdens de infoavonden.

Kenmerken gezamenlijke visie

- Het Kindcentrum is er in beginsel voor alle kinderen van Meijel;
- De ouders zijn de belangrijkste partners van alle professionals verbonden aan het Kindcentrum, vanuit de visie dat je opvoeden en kinderen begeleiden vanuit gezamenlijke waarden en normen samen doen;
- Het Kindcentrum kenmerkt zich door een sfeer van veiligheid, vertrouwen en geborgenheid;
- Het gaat in het Kindcentrum om het bevorderen van een brede persoonsontwikkeling bij kinderen;
- Ontwikkeling van kinderen begint bij het maken van een goede start;
- Om zich te ontwikkelen en te leren hebben kinderen activiteiten en inhouden nodig die zinvol voor hen zijn en waar zij betekenis aan (kunnen gaan) verlenen;
- De doelen en ontwikkelingsprocessen hangen onderling nauw samen en beïnvloeden elkaar;
- Kinderen hebben een samenhangend aanbod nodig waarin ruimte is voor onderlinge verschillen;

- Ontwikkeling is mogelijk als kinderen kunnen rekenen op volwassenen die een goed activiteitsaanbod ontwerpen en die helpen die activiteiten uit te voeren die een kind graag wil en bijna zelf kan;
- Kinderen met een VVE-indicatie krijgen vanaf 2 t/m 6 jaar een uitgebreid ontwikkelingsaanbod op maat;
- Pedagogisch medewerkers en leerkrachten binnen het Kindcentrum hanteren een handelingsgericht observatiesysteem om vervolgplannen te kunnen maken en ontwikkelingsvoortgang te kunnen evalueren;

2.2 Pedagogisch doel

Het nastreven van een brede persoonsontwikkeling zien wij als hoofddoel. Om dit doel te bereiken is het belangrijk dat kinderen emotioneel vrij kunnen zijn, nieuwsgierig zijn en zelfvertrouwen hebben. *Emotioneel vrij zijn* betekent dat ze zich prettig voelen in de groep (zich welbevinden) en dat ze plezier beleven aan datgene waar ze mee bezig zijn en er als het ware in op gaan (betrokken zijn). *Zelfvertrouwen hebben* betekent activiteiten durven aan pakken die net iets boven hun huidige mogelijkheden liggen en dat ze zichzelf laten zien in de activiteiten die ze doen. *Nieuwsgierig zijn* betekent dat ze hun omgevingen willen ontdekken door te onderzoeken en experimenteren. Genoemde aspecten zien wij als blijvende basisvoorwaarden voor ontwikkelen en leren.

2.3 Basisdoelen Wet Kinderopvang

Elk kind heeft de drang om zich persoonlijk te ontwikkelen op zijn eigen manier, op basis van aanleg en temperament. Daarnaast speelt de omgeving waarin het kind zich bevindt een belangrijke rol. Een kind heeft vier pedagogische basisdoelen nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid ligt aan de basis. Als een kind zich veilig voelt kan het zich verder ontwikkelen op zowel persoonlijk als sociaal gebied. Daarnaast ontwikkelen ze zich in de morele competentie, waarbij we de overdracht van normen en waarden bewust inzetten.

Deze doelen worden gerealiseerd door de inzet van vijf pedagogische middelen, te weten: de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen, de fysieke omgeving (binnen en buitenruimte), de groep, het activiteitsaanbod en het spelmateriaal. Onze eigen pedagogische visie is richtinggevend voor de wijze waarop de middelen worden ingezet en de pedagogische doelen worden nagestreefd.

- Kinderen wordt fysieke, sociale en emotionele veiligheid geboden

Pedagogisch medewerkers scheppen voorwaarden, zodat kinderen zich veilig, vertrouwd en beschermd voelen binnen de kinderopvang. Wij zorgen voor een pedagogisch klimaat, waarin we zorgen voor fysieke, sociale en emotionele veiligheid. Deze veiligheid wordt gehandhaafd door te voldoen aan de eisen die gesteld zijn voor een veilige kinderopvang. Denk hierbij aan het gebouw, inrichting en de (speel)materialen binnen de groepsruimtes. Het begeleiden van de interactie tussen kinderen door oog te hebben voor ieder individu en de groepsdynamiek. We benoemen leeftijdsadequaate, samen met het kind, de concrete gebeurtenis en emoties die daarbij gepaard gaan. Als kinderen zich veilig voelen, kunnen ze zich ontspannen en verder ontwikkelen.

- Kinderen krijgen de gelegenheid om zich te ontwikkelen tot competente personen

Wij creëren situaties waarin kinderen de mogelijkheid krijgen om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Wij ondersteunen kinderen op maat in hun ontwikkeling aan de hand van Startblokken. Vanuit dit pedagogisch werkplan kijken we naar het huidige ontwikkelingsniveau van het kind. We zetten spel in als basis, waarbij we bewust op het juiste moment meespelen, en/of verdieping aanbrengen, om het kind te begeleiden naar de volgende stap in hun ontwikkeling.

- Kinderen krijgen de mogelijkheid zich te vormen tot sociaal competente personen, die leren omgaan met anderen

Wij bieden kinderen de mogelijkheid om sociale vaardigheden en kennis op te doen, zoals samenwerken, anderen helpen, conflicten oplossen, je inleven in de ander, functioneren in een groep en communiceren. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen aan de hand van Startblokken, zoals hierboven beschreven.

- Kinderen maken zich in de kinderopvang normen en waarden eigen

Om goed te kunnen functioneren in de samenleving is het nodig dat kinderen waarden en normen en de regels en afspraken in onze cultuur leren kennen. We zorgen voor een goede balans tussen autonomie en ruimte, waarbij we rekening houden met het ontwikkelingsniveau waarop kinderen functioneren. Om dit te bereiken stellen we leeftijdsadequaat regels en grenzen, waarmee we duidelijkheid en voorspelbaarheid kunnen bieden. De samenwerking met ouders staat bij ons hoog in het vaandel, om zo goed mogelijk af te stemmen op de thuissituatie van het kind. We houden de nationale feestdagen aan en leren kinderen respect te hebben voor elkaar (en elkaars cultuur).

3. Het pedagogisch handelen

Al onze pedagogisch medewerkers werken aan hun eigen ontwikkeling, onder andere op de werkvloer, in hun teamoverleg, tijdens training, coaching en PEB- (Pedagogisch Educatieve Beeldvorming) begeleiding.

In functioneringsgesprekken worden hun vaardigheden zichtbaar gemaakt in de vorm van gesprekken en waar nodig beeldmateriaal. Er wordt actief gewerkt aan hun eigen ontwikkeling door regelmatig met elkaar in gesprek te gaan en feedback te vragen op hun pedagogisch handelen.

Door middel van Pedagogisch Educatieve Beeldvorming (PEB) worden hun interactievaardigheden verder bewust gemaakt en krijgen de pedagogisch medewerkers meer beeld van hun eigen ontwikkeling. Uitgangspunt blijft steeds dat iedere pedagogisch medewerker zijn eigen ontwikkeling vormgeeft en aangeeft waar hij of zij aan wil werken.

3.1 Emotionele veiligheid

Opvang bij Samsam vindt plaats in vaste groepen met vaste kinderen en vaste pedagogisch medewerkers in een vaste ruimte. SKM streeft ernaar om een plaats te bieden waar kinderen zich thuis voelen, niet als vervanging van de thuissituatie; maar als aanvulling daar op. Pedagogisch medewerkers trachten de kinderen te leren dat ze, naast de unieke relatie die ze met hun ouders hebben, met meerdere mensen een hechttingsrelatie aan kunnen gaan, zonder dat dit gevolgen heeft voor een eerder aangegane relatie.

Pedagogisch medewerkers nemen daarvoor initiatief naar het kind toe. Zij tonen interesse en ze laten ieder kind merken dat hij of zij welkom is. Zo bouwen ze vanaf het moment dat kinderen bij hen in de groep komen aan een vertrouwensrelatie op met het kind. De vertrouwensrelatie met het kind wordt opgebouwd door onderstaande interactievaardigheden in te zetten.

Sensitieve responsiviteit

Pedagogisch medewerkers hebben oog voor de toestand en signalen van kinderen, welke zij goed weten te interpreteren en waar zij tijdig op reageren, zodat het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelt. De belangrijkste signalen van de kinderen waar pedagogisch medewerkers aandacht aan besteden zijn signalen van welbevinden van de kinderen of juist een gebrek daaraan, of het kind behoefte heeft aan contact en/of aan andere vormen van emotionele ondersteuning. Kenmerken van welbevinden zijn: openheid, nieuwsgierigheid, levenslust, tevredenheid, ontspannenheid, zelfvertrouwen en evenwichtig zijn.

Pedagogisch medewerkers proberen hun aandacht evenwichtig te verdelen, juist ook onder de rustige kinderen. Daarnaast bieden zij warmte en geborgenheid, tonen belangstelling in kinderen en de steunen kinderen in bepaalde situaties (afscheid, verdriet). Zij proberen een veilige basis, een thuis, te zijn waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Als kinderen zich veilig voelen bij de pedagogisch medewerkers dan worden zij gestimuleerd om steeds zelfstandiger te worden.

Respect voor autonomie

Pedagogisch medewerkers erkennen en waarderen kinderen als individuen met hun eigen ideeën en perspectieven. Ze bieden kinderen leeftijdsadequaat de ruimte en stimuleren hen om zoveel mogelijk zelf te doen en zelf keuzes te maken, door het perspectief van kinderen te verwoorden, waardering uit te spreken voor hun ideeën en door toe te staan dat de kinderen onderhandelen over dingen die zij willen. Respectvol omgaan met kinderen uit zich ook in het vragen om medewerking aan de kinderen.

Praten en uitleggen

Pedagogisch medewerkers leggen steeds uit wat er gaat gebeuren en wat zij doen, luisteren naar en reageren op vragen van kinderen en verwoorden hun intenties en gevoelens als zij dat zelf niet kunnen of doen. Pedagogisch medewerkers sluiten in gesprekjes met kinderen aan op de interesses en het begripsniveau van kinderen. Aandacht wordt besteed aan het taalgebruik en taalbegrip, door met en niet tegen kinderen te praten. Daarnaast worden kinderen gestimuleerd om hun gedachten en gevoelens te verwoorden. Door middel van een goed afgestemd taalaanbod bieden pedagogisch medewerkers de kinderen de kans om hun taalvaardigheid verder te ontwikkelen. Meertalige kinderen mogen in hun eigen taal praten als dit meer veiligheid biedt. Tevens mogen kinderen die een tweede taal, anders dan het Nederlands, spreken onderling in hun 'eigen taal' praten. In activiteiten op het gebied van cultuur besteden wij hier extra aandacht aan. Respect voor elkaar staat hierbij voorop.

Kinderen zijn vaak geneigd om naar een bepaalde pedagogisch medewerker toe te trekken, ze hebben behoefte aan een hechter contact met die persoon. Natuurlijk mag dit, maar pedagogisch medewerkers blijven er echter alert op en proberen contacten met alle pedagogisch medewerkers te stimuleren, door zelf contacten met alle kinderen te zoeken. Om goede contacten te bevorderen werken pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk op vaste dagen en dagdelen met dezelfde stagiaires en vrijwilligsters.

Structureren en grenzen stellen

Regels, rituelen en routines zorgen voor een prettige omgang op de groep en voor een veilig gevoel bij kinderen. Bij Samsam hanteren pedagogisch medewerkers zo weinig mogelijk regels. De regels die er zijn worden met elkaar en met inspraak van de kinderen gemaakt; dit is bevorderlijk voor het 'wij-gevoel'. Regels binnen de buitenschoolse opvang bevinden zich voornamelijk op het gebied van hygiëne, veiligheid, sociale omgang en zelfredzaamheid. Samen met de dag routine en vaste rituelen bieden regels duidelijkheid en structuur. Door het consequent toepassen van regels, rituelen en routines weet ieder kind precies waar het aan toe is. Deze voorspelbaarheid biedt een veilige basis voor kinderen.

Verder biedt ook de inrichting van de ruimte structuur en grenzen aan kinderen, doordat iedere ruimte zijn eigen functie heeft met aparte speelhoeken. Zodoende is voor kinderen duidelijk waar ruimte is voor de verschillende spelactiviteiten en in welke hoek zij kunnen spelen met bijbehorend spel materiaal, zonder dat zij gestoord worden door het spel van andere kinderen.

3.2 Wenbeleid bij de groep

Als een kind nieuw in de groep komt, bestaat de groep al. De groep kent een geschiedenis en een kind heeft tijd nodig om echt deel uit te maken van de groep. Kinderen worden in de eerste periode dan ook goed begeleid door de pedagogisch medewerkers uit de vaste groep. Er gaat aandacht uit naar de kennismaking met andere kinderen en de mogelijkheden die Samsam biedt. Op deze manier

proberen we nieuwe kinderen zich prettig te laten voelen in de nieuwe groep en het vinden van een plek in deze groep te bevorderen.

Doorstroom vanuit kinderdagverblijf Bambi

Kinderen die vanuit kinderdagverblijf Bambi doorstromen, en de overstap gaan maken naar de buitenschoolse opvang, laten we vanaf drie/ drieënhalf jarige leeftijd langzaam wennen aan de overstap naar een grotere wereld.

De kinderen van het KDV stromen dan door naar de oefengroep BSO Rode treintjes of Paarse autootjes. Als de kinderen vier jaar worden en starten bij de basisschool blijven ze op deze combinatie groepen. Hierdoor kunnen de jongste BSO kinderen (4 jarige) rustig wennen aan de ruimten van de buitenschoolse opvang, inclusief de nieuwe uitdagingen die deze ruimten te bieden hebben. De kinderen van groep 1 en 2 lunchen bijvoorbeeld gezamenlijk bij de Kidsclub. Ook mogen deze kinderen meedoen met het activiteitenprogramma van de BSO.

Doorstroom naar kidsclub (gevolgd door podium en kookcafé)

We zijn ons ervan bewust dat de overstap van (de veilige oefengroep) de Rode treintjes of Paarse autootjes de BSO 'Kidsclub' een grote stap is voor een kleuter. Daarom draagt de oude pb-er het kind met zorg over naar de nieuwe pb-er en de nieuwe groepsruimte. Dit gebeurt aan de hand van een doorstroomgesprek met beide pb-er's en ouders, waarbij het kind centraal staat. Het kind gaat vooraf oefenen bij de Kidsclub. Vanuit de Kidsclub wordt gebruik gemaakt van alle (thema)ruimtes van de BSO. Ouders en kind(eren) worden daarom rondgeleid door de hele BSO.

Voordat een kind doorstroomd vanuit kidsclub naar podium en kookcafé gaat het kind oefenen bij de nieuwe basisgroep. De kinderen hebben vanuit de kidsclub al kennis gemaakt met de verschillende groepsruimtes van de BSO, zo ook met de verschillende pedagogisch medewerkers van de BSO. Dit maakt de stap naar een volgende groep veiliger en vertrouwder.

Proefdagdeel

Voor alle kinderen die niet vanuit kinderdagverblijf Bambi de buitenschoolse opvang binnen komen bestaat de mogelijkheid om een proefdagdeel af te nemen. Het proefdagdeel wordt in principe gepland op een dag dat het kind beoogd te komen. Indien gewenst bestaat de mogelijkheid voor u als ouder om samen met uw kind(eren) enkele uurtjes kennis te komen maken.

3.3 Persoonlijke ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers benaderen de kinderen zoveel mogelijk op een positieve wijze, zodat het zelfvertrouwen van kinderen gestimuleerd wordt. Dit doen zij middels complimenten of een 'high five' te geven op momenten dat kinderen iets nieuws proberen of als ze een prestatie bereikt hebben waarvoor ze heel veel moeite hebben moeten doen. Maar ook door belangstelling te geven aan het individuele kind en zijn of haar activiteiten en tijd te nemen voor het herkennen en verwoorden van het handelen en bijbehorende emotie(s) van het kind.

3.4 Ontwikkelingsstimulering

Wij werken volgens de methode Startblokken, vanuit de principes van basisontwikkeling. Wij zijn ervan overtuigd dat kinderen het beste leren en ontwikkelen middels spelactiviteiten, waarbij ze kansen krijgen om zelf dingen uit te proberen en te ervaren. Eerder werd al vermeld dat kinderen de ruimte krijgen voor eigen initiatieven en ideeën.

Pedagogisch medewerkers sluiten aan op deze initiatieven en ideeën van kinderen en zoeken daarbij naar 'gouden momenten'. Momenten waarin kinderen met nieuwe vaardigheden en/of kennis in aanraking kunnen brengen, of momenten om bepaalde vaardigheden te versterken. Voorbeelden zijn: een techniek uitleggen, laten zien hoe je met verschillende verfkleuren een nieuw verfkleur kan mengen of hoe je instrumenten gebruikt. Pedagogisch medewerkers geven invulling aan deze gouden momenten door aan te sluiten op wat het kind al zelfstandig kan, wil en weet. Ze helpen het kind zodoende om een taak die het nog niet volledig zelfstandig kan te voltooien. In de groep zie je dat kinderen elkaar ook op deze wijze naar een hoger niveau kunnen tillen. Dergelijke situaties en activiteiten proberen pedagogisch medewerkers steeds opnieuw te creëren, door mee te doen aan de activiteiten van kinderen en door nieuwe impulsen aan te brengen in de ruimte of het spel van kinderen.

3.5 Activiteiten

Pedagogisch medewerkers bieden dagelijks meerdere activiteiten aan die gericht zijn op het stimuleren en ontplooiën van de verschillende ontwikkelingsgebieden. De verschillende activiteitscategorieën zijn: sport en spel, koken en bakken, natuur en techniek, kunst en cultuur, mens en media. Hierdoor sluiten de activiteiten doorgaans aan op de mogelijkheden en interesses van de verschillende kinderen en worden de kinderen uitgedaagd om interesses en talenten te ontwikkelen.

Motorische ontwikkeling

De grove motoriek (grote bewegingen die vaak automatisch verlopen) wordt bij Samsam gestimuleerd door het aanbieden van bewegingsactiviteiten en door buiten spelen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de verschillende buitenruimtes, een groot grasveld, de inpandige speelzaal en de naast gelegen sporthal. Kindcentrum Meijel beschikt een grote buitenruimte, waarbij samen met basisschool Den Doelhof gezamenlijke afspraken zijn gemaakt.

De fijne motoriek (kleine bewegingen die vaak veel concentratie vragen) wordt gestimuleerd middels activiteiten zoals puzzelen, kleuren, schrijven, prikken, plakken, knippen, zagen, schuren, vijlen of computeren, welke aan bod komen in het vrij spel van kinderen en/of middels begeleide activiteiten.

Cognitieve ontwikkeling

Binnen Samsam is veel gelegenheid om aandacht te besteden aan de cognitieve ontwikkeling, bijvoorbeeld door samen met kinderen te praten en overleggen over plannen en materialen, over hulp die nodig is of gevraagd kan worden, over de bedoeling van materialen en activiteiten en door terug te kijken op gebeurtenissen. Bij Samsam worden verschillende materialen en activiteiten aangeboden die afgestemd zijn op de leeftijden en ontwikkelingsniveaus van kinderen, zodat deze niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk. Bij stimulerende activiteiten kan gedacht worden aan het maken van een puzzel, een constructie met bouw materiaal of het uitvoeren van een experiment tijdens een natuur- of techniekactiviteit. Ook met bak- en kookactiviteiten leren kinderen volgens een recept de juiste volgorde en hoeveelheden te gebruiken.

Naast het activiteitenaanbod zijn er voldoende vrije spelmomenten met cognitief uitdagend materiaal, zoals: informatieve boekjes, computerspellen, technisch speelgoed, klei, zand, water, etc.

In de omgang met kinderen geven pedagogisch medewerkers kinderen de kans om zelf kennis te ontwikkelen en bieden niet zo zeer kant-en-klare kennis aan. Ze stellen vragen en geven tips en tools om een kind te helpen zelf de weg te vinden. Ook geven ze kinderen de ruimte om hun eigen ideeën, gevoelens en gedachten te verwoorden en hun keuzes en kennis te beredeneren.

Taalontwikkeling

De taalontwikkeling hangt nauw samen met de cognitieve ontwikkeling. Tussen het vierde en zesde leerjaar maakt de omvang van de woordenschat een fikse groei door en leren kinderen ingewikkelde zinnen te maken. In de periode raken zij steeds meer geïnteresseerd in letters, boeken en zelf schrijven. Iedere groep beschikt over gevarieerde boeken, zoals: prentenboeken, leesboeken, stripboeken en informatieve boeken en over schrijfblokken en tekenpapier. Op deze manier wordt ingespeeld op de interesses van kinderen. Ook wordt de interesse voor geschreven taal bij kinderen gestimuleerd. Samen een boekje lezen gebeurt regelmatig, vooral met de jongere kinderen. De oudere kinderen hebben inmiddels al leren lezen en schrijven.

Daarnaast wordt de taalontwikkeling gestimuleerd door in gesprek te gaan met kinderen, waarin pedagogisch medewerkers hun beurten kort houden. Om gesprekken uit te lokken geven zij belangstelling aan kinderen en hun activiteiten, nemen zij de tijd voor het herkennen en verwoorden van het handelen van de kinderen, helpen zij kinderen bij het op verhaal komen en verwoorden van hun handelen, denken, ideeën, gevoelens en gedachten. Dit geeft kinderen de kans om nieuwe woorden, begrippen en zinsconstructies te horen en te proberen en leren gebruiken.

Creatieve ontwikkeling

De essentie van creativiteit is iets bedenken of doen wat nieuw is, anders dan de vaste manieren die geleerd zijn. Jonge kinderen kennen nog geen vaste manieren en veel wat ze doen is nieuw. Zij zijn dus nog geremd in hun creativiteit. Kinderen ontwikkelen creativiteit veelal middels spel. Vanaf vier jaar zie je dat kinderen eenvoudige (objectieve) rollenspel vertonen wat langzaam uitgebreid wordt naar interactief rollenspel, thematisch rollenspel en uiteindelijk toneel- en theaterspel.

Om dit spel te stimuleren worden de speelhoeken ingericht met voldoende materialen en krijgen kinderen voldoende ruimte en tijd voor vrij spel. De materialen helpen bij het opgang komen van het spel en het vorm geven aan het verhaal. Neem als voorbeeld verkleedkleding, hierdoor kunnen kinderen zich verkleeden en een rol aannemen. Hoe ouder kinderen zijn hoe langer ze rollenspel kunnen volhouden. Voor het toneel- en theaterspel kunnen kinderen gebruik maken van een licht- en geluidsinstallatie en van het podium. Regelmatig worden er ook blokken aangeboden, waarin toneel en dansactiviteiten onder begeleiding van een pedagogisch medewerker wordt aangeboden.

Het samendoen geeft kinderen inspiratie en zelfvertrouwen. Pedagogisch medewerkers staan daarbij open voor de fantasie en de creativiteit van kinderen en denken zo min mogelijk in termen van eindresultaat maar volgen het proces van kinderen. Kinderen mogen zelf bepalen hoe het eindresultaat eruit ziet en welke materialen en middelen zij daarvoor willen gebruiken. Pedagogisch medewerkers zoeken zoveel mogelijk naar mogelijkheden om de ideeën van kinderen te realiseren. Tijdens het knutselen worden dan ook altijd meerdere soorten materialen aangeboden, zodat een

kind niet verplicht kleurpotloden hoeft te gebruiken, maar ook kan kiezen uit bijvoorbeeld verven of knippen en plakken.

3.6 Digitale media

Digitale media is een opvoedende instantie in het leven van een kind, het beïnvloed namelijk het gedrag van onze kinderen in diverse mate. Denk bijvoorbeeld aan de televisie, tablet of computer. Internet heeft een hoop te bieden, zowel op het gebied van ontspanning als informatieverstrekking.

Het is van belang dat we kinderen introduceren in de 'virtuele' wereld, zodat kinderen het onderscheid leren maken tussen de werkelijke en de 'virtuele' wereld.

Pedagogisch medewerkers zetten digitale media in om bijvoorbeeld een activiteit te introduceren en het spel van kinderen te verrijken. Hiermee kunnen we een wereld naar binnen halen waar kinderen normaalgesproken niet zomaar mee in aanraking komen. Een actieve en participerende rol van de pedagogische medewerker is hierbij noodzakelijk. Waar nodig zorgen we voor afstemming met de thuissituatie.

Binnen de BSO hebben we een themaruimte genaamd 'studio', waarin meerdere computers staan. Tijdens het activiteitenaanbod kan de studio aangeboden worden, waar kinderen mogen computeren. Wij hanteren max. 1 uur computertijd per dag. In vakanties en op studiedagen kan de studio ook buiten activiteiten aangeboden worden, ook dan geldt een max. van 1 uur per dag. De overige digitale media (o.a. X-box, Playstation en Wii) mogen gebruikt worden tijdens vrije spelmomenten. Dit gebeurt veelal in groepjes, waarbij kinderen elkaar afwisselen en van elkaar leren. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat kinderen een afwisselend activiteitenaanbod krijgen, waarbij digitale media wordt beperkt.

3.7 Zelfstandigheid

Pedagogisch medewerkers besteden veel aandacht aan de zelfstandigheid van kinderen. Kinderen in de leeftijdsgroepen van vier tot en met zes jaar ontvangen meer begeleiding dan de oudere kinderen. Naarmate kinderen opgroeien hebben zij volwassenen steeds minder nodig om hen te beschermen tegen gevaar of om hun leven te regelen. Fysiek kunnen kinderen steeds meer, doordat zij groter, sterker en behendiger worden en doordat hun evenwichtsgevoel steeds verder ontwikkeld.

De hersenen wordt steeds meer geschikt om plannen te maken en om na te denken over hun eigen handelingen en de consequenties daarvan. Kinderen leren dan ook om zelf hun bordje, beker en bestek op te ruimen en soms wordt aan kinderen gevraagd om mee te helpen bij het opdekken en afruimen van de tafel. Er is ruimte voor kinderen om zelfstandig dingen te ondernemen, zoals het spelen in een ruimte zonder direct toezicht van pedagogisch medewerkers of alleen naar een winkel gaan om een boodschap te halen.

Pedagogisch medewerkers schatten in wat een kind wel of niet alleen kan en overleggen altijd met ouders. Tijdens het intakegesprek en via digitale toestemmingen worden afspraken gemaakt over het zelfstandig uitvoeren van activiteiten of het deelnemen aan uitstapjes.

3.8 Identiteitsvorming

De groep is een belangrijke factor bij de ontwikkeling van identiteitsvorming. Kinderen kunnen zichzelf vergelijken met anderen en bedenken hoe ze willen zijn. Ook ervaren ze hoe anderen tegen hem of haar aankijken, bijvoorbeeld door reacties van anderen op het eigen gedrag.

In de groep is plaats voor diverse karakters; grapjes, de gezagsdrager, de initiatiefnemer, de volgers of het op zichzelf zijnde kind. Al deze verschillende karakters leiden tot een uitdagende omgeving, die ook wel ingewikkeld kan zijn, anders dan thuis, waar de rollen overzichtelijk zijn en waar het kind een vaste positie heeft. Kinderen doen er positieve en negatieve ervaringen op waardoor ze o.a. de volgende brede persoonskenmerken ontwikkelen: veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit. Die kenmerken stellen kinderen in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

3.9 Seksualiteit

De seksuele ontwikkeling is een onderdeel van de algemene ontwikkeling. Pedagogisch medewerkers staan daarom open voor vragen van kinderen over seksualiteit. Hierbij geven zij wel grenzen aan waarbij ze rekening houden met de leeftijd van kinderen. Ditzelfde geldt voor gedragingen van kinderen. Pedagogisch medewerkers dragen daarbij uit dat ze de eigenheid van kinderen respecteren. Ze leren kinderen om nee te zeggen en anderen niet te dwingen om iets te doen wat de ander niet wil.

Er is een pedagogisch medewerker van de BSO opgeleid in het 'vlaggensysteem', waar collega's terecht kunnen voor advies.

3.10 Sociale competentie

Na schooltijd ontmoeten kinderen van verschillende leeftijden elkaar bij buitenschoolse opvang Samsam. Dit is een meerwaarde, omdat kinderen leren van het samenzijn in een groep, het aangaan van sociaal contact en het omgaan met andere kinderen en volwassenen.

Het begeleiden van interacties tussen kinderen

Pedagogisch medewerkers besteden aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en proberen deze te bevorderen. Onder positieve interacties verstaan we onder andere: samenwerken, zich in een ander verplaatsen, naar elkaar luisteren, conflicten oplossen, delen, 'om de beurt' doen, helpen, troosten of knuffelen en een complimentje geven.

Dit doen ze door positief te reageren op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen, door kinderen actief op elkaar te richten en hen aan te moedigen tot positieve interacties wanneer zich daartoe een geschikte gelegenheid voordoet. Bijvoorbeeld door te vragen of een kind een ander kind wil helpen.

Het individuele kind wordt niet uit het oog verloren. Middels observaties, het voeren van gesprekjes met kinderen en kinderparticipatie zorgen pedagogisch medewerkers ervoor dat zij overzicht houden

over de groep en de processen die zich in de groep afspelen.

3.11 Sfeer

Bij Samsam wordt belang gehecht aan een positieve sfeer in de groep, waarin eenieder positief benaderd wordt en waar ruimte is voor de eigenheid van het kind. Extra aandacht wordt besteed aan onderwerpen als buitensluiten en pesten. Beide worden niet getolereerd. Kwetsend gedrag of het achterstellen van kinderen wordt aangepakt door in gesprek te gaan met het individuele kind. Daarnaast worden de kinderen die pesten toegesproken en bewust gemaakt van hun pestgedrag en de daarbij behorende consequenties.

Regelmatig worden onderwerpen zoals buitensluiten en pesten behandeld in de hele groep, middels gesprekken, het delen van ervaringen of het maken van foto's door kinderen van ongewenst en gewenst gedrag. Voor een goede aanpak van buitensluit- en pestgedrag bestaat een omgangsprotocol, dat gezamenlijk met basisschool den Doelhof is opgesteld.

3.12 Positieve bekrachtiging

Gewenst gedrag wordt zoveel mogelijk gestimuleerd, bijvoorbeeld middels complimenten of een aai over de bol. Ongewenst gedrag wordt gecorrigeerd door het te negeren, het gedrag op een positieve wijze te beïnvloeden of door de situatie of de gevolgen van het gedrag te veranderen.

Als een kind over de grens gaat volgt er altijd eerst een waarschuwing en benoemen pedagogisch medewerkers kort en duidelijk waarom iets niet mag. Evenals de consequentie (uit de situatie halen) voor het geval dat het kind na de waarschuwing opnieuw over de grens gaat. Als pedagogisch medewerkers 'straffen' maken ze het later ook altijd weer goed met een kind. Ze keuren nooit het kind af maar het gedrag van het kind. Zij zullen hun aanpak ten alle tijden afstemmen op de aard en de leeftijd van het kind, waarbij de eigenwaarde van het kind niet wordt aangetast.

3.13 Eigen maken van waarden, normen en cultuur

Om goed te kunnen functioneren binnen Samsam moeten kinderen zich de regels, normen en waarden, ofwel de 'cultuur' van deze samenleving eigen maken.

Pedagogisch medewerkers hanteren kinderparticipatie, wat betekent dat kinderen betrokken worden bij het nadenken over: regels en afspraken, het eten, de inrichting van de ruimte en het activiteitenprogramma. Kinderen leren hierdoor dat regels die gemaakt zijn voor iedereen in de groep gelden en dat deze niet zomaar ongedaan gemaakt (kunnen) worden.

Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen in het omgaan met de waarden en normen van de groep. Dit doen ze door discussies hierover aan te gaan met kinderen en daarin aandacht te besteden aan het 'waarom'. Tevens door in grote lijnen hetzelfde gedrag na te leven, zodat (nieuwe) kinderen de waarden en normen van de groep (sneller) en beter naleven.

De buitenschoolse opvang vormt een bredere samenleving dan het gezin, omdat er meer diverse kinderen aan deelnemen. Kinderen krijgen hier extra kansen om kennis te maken met de diversiteit van deze samenleving. In het algemeen bezoeken kinderen die geen speciale zorg en aandacht nodig

hebben in hun ontwikkeling Samsam. Kinderen die hier wel om vragen worden bij voorbaat niet uitgesloten. Echter, van belang is wel dat pedagogisch medewerkers van Samsam het kind de nodige begeleiding kunnen bieden. Het verrichten van medische handelingen en het bieden van extra begeleiding zijn hierbij uitgesloten.

De kinderen leren dat er verschillen zijn tussen jongens en meisjes, wat betreft alle ontwikkelingsgebieden. Naast dat zij verschillen in uiterlijk, hebben jongens doorgaans een grotere beweging- en experimenteerdrang, leren zij meer door te doen en ervaren. Meisjes zijn vaak beter in taalactiviteiten, leren zij beter door praten en uitleg en geven zij eerder de voorkeur voor rustige, fijn motorische activiteiten.

SKM staat open voor andere culturen, waardoor kinderen die bij Samsam komen in aanmerking (kunnen) komen met kinderen met een andere huidskleur, eetgewoontes, godsdienstig gebed of kinderen die een hoofdoekje dragen. Pedagogisch medewerkers leren kinderen hiermee omgaan, middels: speelgoed en boekjes in de groep (poppen zowel blank als zwart, verkleedkleding, prentenboeken en informatieve boeken), anderstalige muziek en films, gerechten uit de buitenlandse keuken, etc.

3.14 Kinderparticipatie

Buitenschoolse opvang Samsam biedt kinderparticipatie aan in de vorm van gesprekken en/of spel. Kinderen mogen meepraten over onder andere het activiteiten aanbod, de inrichting van de ruimte, de groepsregels en het eten.

De kinderparticipatie wordt aangeboden in de activiteitenplanning voor de BSO-groepen. Kinderen mogen hiervoor kiezen en zijn niet verplicht tot deelname. De vertrouwde groepsleiding begeleidt de gesprekken, zodat kinderen zich veilig genoeg voelen om te vertellen. Naar aanleiding van de kinderparticipatie gaat de groepsleiding op zoek naar mogelijkheden om de ideeën en initiatieven van kinderen zoveel mogelijk te kunnen volgen.

3.15 Meldcode kindermishandeling

Er is een meldcode voor kindermishandeling, deze wordt beschreven in ons protocol kindermishandeling. Deze procedure wordt gevolgd in het geval van een (vermoeden) van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind en/of op de opvangsituatie. De pedagogisch medewerker heeft jaarlijks nascholing op het gebied van herkenning van signalen en het volgen van het protocol.

Verder zijn er twee aandachtfunctionarissen verder geschoold ter ondersteuning van het team met betrekking tot kindermishandeling.

4. Praktische invulling

4.1 Plaatsingsbeleid

We hanteren minimum een dagdeel per week oftewel 5,5 uur per week. Er is zowel flexibele opvang als vaste dagdelenopvang mogelijk.

We bieden kinderopvang en buitenschoolse opvang op maat, mede door ook urenopvang en verlengde opvang in de ochtend en avond te bieden (maximaal van 6.30* tot 19.00 uur).

*We bieden op verzoek opvang vanaf 6.30 uur, dit kan op reguliere of flexibele basis afgenomen worden.

Van 7.00-8.00 uur staat er een ontbijtbuffet klaar bij het Kookcafé. Alle kinderen van de BSO kunnen hier gebruik van maken.

De volgende prioriteiten worden gesteld m.b.t. voorrang:

1. Broer/zus, een jonger kind in een al bij ons opvang afnemend gezin;
2. Plaatsingen via indicatie (SMI en doelgroepen)
3. Interne wachtlijst, wijzigingen in bestaande plaatsingen;
4. Nieuwe kinderen uit Meijel
5. Nieuwe kinderen uit Heibloem, Helenaveen, Grashoek en Neerkant.
6. Overige nieuwe kinderen

Doorstroom van kinderen van het KDV naar de BSO heeft als eerste voorrang op de buitenschoolse opvang. Verder wordt bovenstaande prioriteitenlijst gehanteerd.

Bij flexibele plaatsing is het mogelijk dat het aantal beschikbare flexibele plaatsen per groep bezet is en dat andere kinderen via bovenstaande lijst eerder geplaatst worden.

Het is mogelijk om een extra dagdeel af te nemen of te ruilen. In principe wordt dit altijd ingezet op de basisgroep mits de groepsgrootte dit toelaat. Mocht dit niet mogelijk zijn, wordt het dagdeel waar mogelijk nog aangeboden aan de ouder op een andere tweede basisgroep. Ruilingen dienen uiterlijk 3 dagen vooraf te worden aangevraagd via het ouderportaal. Alleen afmeldingen die meer dan 3 dagen vooraf zijn afgemeld, komen in aanmerking voor een ruilingsdagdeel. Deze dag kan geruild worden binnen de ruilingsperiode. Dit is 3 weken voor de afgemelde datum tot 3 weken na de afgemelde datum.

Uw kind wordt geplaatst in een vaste basisgroep, alle BSO kinderen hebben echter ook een tweede basisgroep. In vakanties of op dagdelen (zoals woensdag en vrijdagen) waarop maar een halve groep aanwezig is kan ervoor gekozen worden dat twee groepen samenvoegen. Hierbij streven wij ernaar

dat er een vast gezicht op de groep staat. Soms worden kinderen vanwege de beschikbare capaciteit op hun 1^e basisgroep, geplaatst in hun 2^e basisgroep.

4.2 Passende kinderopvang

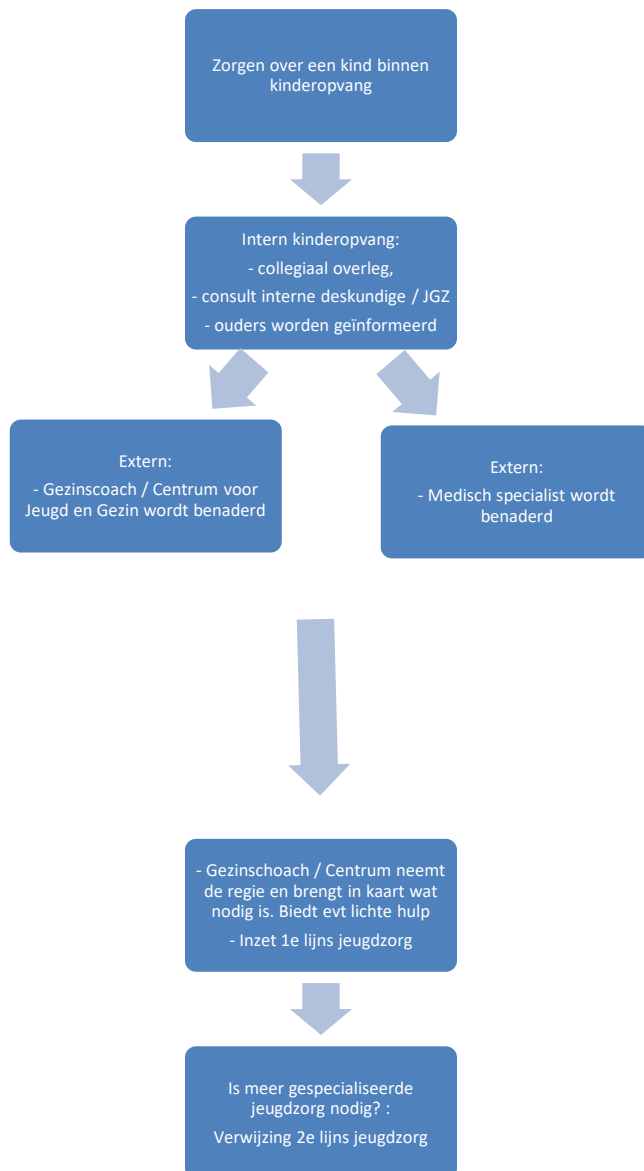
In het algemeen worden er kinderen bij SKM aangemeld die geen speciale zorg en aandacht nodig hebben in hun ontwikkeling. Kinderen, die hier wel om vragen, willen we bij voorbaat niet uitsluiten. Er is namelijk differentiatie in de vorm van een beperking of problematiek.

We denken dan aan kinderen met:

- Een verstandelijke beperking.
- Een lichamelijke beperking.
- Kinderen met opvoedings- en/of gedragsproblemen
- Een psychische aandoening, zoals autisme.

Bij kinderen, die speciale aandacht vragen, gaat het erom dat wij die begeleiding kunnen bieden waar het kind om vraagt. In overleg met de verzorgers zal bekeken worden of wij de expertise kunnen bieden, zodat elk kind tot zijn recht kan komen.

4.3 Beroepskracht-kindratio

Zoals eerder omschreven bestaat de BSO Samsam uit 8 basisgroepen, c.q. groepsruimtes.

Dit zijn:

- Rode Treintjes en Paarse autootjes (2 t/m 4 jaar), hebben maximaal 16 kinderen met 2 beroepskrachten per basisgroep.
- De kidsclub 1 en 2 (5 en 6-jarige), hebben maximaal 20 kinderen met 2 beroepskrachten per basisgroep.
- Podium 1 en 2 (7 t/m 9 jarige), maximaal 24 kinderen met 2 beroepskrachten per basisgroep. Op enkele dagen zijn er ook 6 jarige bij het Podium, in dat geval hanteren we maximaal 22 kinderen met 2 beroepskrachten per basisgroep (waarvan maximaal 9 kinderen van 6 jaar).
- Kookcafé 1 en 2 (9 t/m 13 jarige, maximaal 24 kinderen met 2 beroepskrachten per basisgroep.
- De Spetters (4 tot 13 jaar). Dit zwemgroepje bestaat uit maximaal 2 kinderen, met 2 beroepskracht.
- Het Honk (9 t/m 13 jaar), die wanneer nodig in gebruik wordt genomen. Deze groep bestaat uit maximaal 24 kinderen met 2 beroepskrachten.

Om de kwaliteit van de kinderopvang te waarborgen zijn in Nederland afspraken gemaakt betreft het maximaal toegestane aantal kinderen per beroepskracht; de zogenaamde beroepskracht-kindratio. Op de groepen wordt de volgende leiding ingezet voor de verzorging en opvoeding van gelijktijdig ten hoogste:

- 10 kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar;
- 11 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar;
- 12 kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar;

Op het opvangcontract dat ouders tekenen staat een toelichting over ons wenbeleid. De persoonlijk begeleider neemt contact op met ouders om een wendagdeel te plannen, alvorens het opvangcontract ingaat. Bij het plannen van een wendagdeel wordt gekeken of het beroepskracht-kindratio dit toelaat.

Als kinderen, die al een plaatsing hebben binnen de opvang, op een nieuwe/ tweede basisgroep gaan wennen in een activiteit, wordt de plaatsing op de huidige groep behouden, zodat het kind ten alle tijden terug kan naar de oude groep. Op deze manier bieden we veiligheid en vertrouwen voor het kind.

Er wordt conform de wet en regelgeving op een schooldag niet langer dan een half uur afgeweken van het beroepskracht-kindratio. We werken met een vast team pedagogisch medewerkers, zodat kinderen kunnen terugvallen op een vertrouwde pedagogisch medewerker.

We hebben de keuze gemaakt om in de ochtend een half uur af te wijken rond de tijd van 7.45-8.15 uur. Dit is gedurende een brengmoment, waarbij kinderen wisselend gebracht kunnen worden. Kinderen kunnen gedurende deze tijd ontbijten bij de BSO en een activiteit naar keuze kiezen in een van de themaruimtes. De pedagogisch medewerker is beschikbaar voor deze kinderen en loopt regelmatig rond om kinderen te ondersteunen in hun welbevinden en ontwikkeling waar nodig.

Gedurende schoolvrije dagen gelden de regels zoals die voor het kinderdagverblijf gelden. Dit betekent dat het is toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de kind-beroepskrachtratio. Er kan dan 's morgens afgeweken worden tijdens het brengmoment rond de tijd van 8.00 - 8.30 uur. Tijdens de middagpauze kan rond de tijd van 13.00-15.00 uur afgeweken worden, wat tevens een breng- en haalmoment is. Er worden dan opendeuren-activiteiten aangeboden in de buitenruimte, themaruimtes en/of groepsruimtes. 's Avonds kunnen we dan afwijken rond 17.30-18.00 uur.

Open deuren-beleid

Als de basisgroep tijdens bepaalde activiteiten verlaten wordt, bijvoorbeeld tijdens het open deuren moment, dan blijft de norm van het aantal kinderen per beroepskracht van kracht, maar op deze momenten geldt dit voor het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie. Zodoende is het mogelijk dat één beroepskracht met drie kinderen binnen is en twee andere beroepskrachten met zevenentwintig kinderen buiten aan het voetballen zijn.

Uitstapjes

Ouders geven via het ouderportaal digitaal toestemming voor uitstapjes. SKM hanteert afhankelijk van het soort uitstapje de geldende beroepskracht-kindratio. Daar waar nodig wordt (extra) gebruikt gemaakt van stagiaires en/of vrijwilligers.

4.4 De groep

Buitenschoolse opvang Samsam heeft leeftijdsgebonden groepen; zoveel mogelijk kinderen van dezelfde leeftijd zitten bij elkaar in de groep. Pedagogisch medewerkers kunnen hierdoor beter inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Tevens zich specialiseren in de bijzondere kenmerken en behoeften van de specifieke leeftijdscategorie.

Daarnaast is het signaleren van ontwikkelingsachterstand eenvoudiger in een groep kinderen van dezelfde leeftijd. Kinderen hebben meer vriendjes in dezelfde leeftijd en kunnen in een horizontale groep daardoor meer spelen op hun eigen niveau. Tevens kunnen ouders van kinderen in dezelfde leeftijd, onder andere overeenkomstige ervaringen uitwisselen met betrekking tot de leeftijds- en ontwikkelingsfase.

Ondanks dat buitenschoolse opvang Samsam werkt met meer horizontale groepen, ziet zij ook de voordelen van verticale groepen. Om van deze voordelen te profiteren bieden de open deuren momenten uitkomst. Tijdens de open deuren momenten zijn er meer stimulansen voor de sociale vaardigheden, omdat kinderen leren rekening houden met elkaars uiteenlopende behoeften en mogelijkheden. De taalvaardigheden worden extra gestimuleerd, doordat zij taal boven hun niveau krijgen aangereikt.

Open deuren beleid

Kinderen worden over het algemeen opgevangen in de eigen vaste (leeftijd)groep en ruimte. Hier eten en drinken zij ook. Daarnaast wordt het gehele gebouw, inclusief ruimten van school, tijdens vrije spel- en activiteitsmomenten zoveel mogelijk benut, door het voeren van een open deuren beleid.

Door in verschillende ruimten activiteiten aan te bieden en kinderen de mogelijkheid en keuze te bieden om in andere ruimten te spelen, hebben de kinderen meer speelruimte en spelkeuze om zich te ontwikkelen. Ze hebben de mogelijkheid en keuze om ook met broertjes, zusjes, nichtjes, neefjes en vriendjes en vriendinnetjes op te trekken die niet bij het kind in de basisgroep zitten. Daarnaast leren zij ook andere pedagogisch medewerkers kennen. Kortom, ze raken bekend met de totale omgeving van Samsam.

De oudste kinderen bij het Kookcafé en Podium maken gebruik van de verschillende themakamers. In deze kamers wordt een passende activiteit aangeboden maar kunnen de kinderen ook vrij spelen. De jongere kinderen bij de Kidsclub kunnen ook gebruik maken van deze themakamers, maar kunnen ook op hun eigen groep spelen in een van de hoeken.

Kinderen leren tijdens de open deuren momenten ook andere kinderen, pedagogisch medewerkers en ruimten kennen. Dit is voordelig op het moment dat kinderen doorstromen naar een oudere leeftijdsgroep. Kinderen mogen vanuit Samsam ook bij een vriendje gaan spelen. Dit gebeurt alleen in samenspraak met ouders.

4.5 De binnenruimte, buitenruimte en het spelmateriaal

Per kind is ruim 3,5 m² binnenspeelruimte en 4 m² buitenspeelruimte aanwezig, dit volgens de wettelijk gestelde eisen. Bij de bouw van de ruimtes is rekening gehouden met de fysieke veiligheid, dit wordt bijgehouden in een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Er wordt onder andere gelet op veiligheid, onder andere middels: hoge, beveiligde stopcontacten, (hoge) raamsluitingen, vloerverwarming in de groepsruimtes of hoog hangende radiatoren, het

verwijderen of repareren van kapot speelgoed, het bewaren van poetsmiddelen en gereedschappen in afgesloten kasten en omheining om de buitenruimte.

Daarnaast zijn er regels en afspraken gemaakt voor het bewaken van de gezondheid en veiligheid van kinderen, ouders en medewerkers, welke zijn vastgelegd in werkinstructies welke regelmatig worden geëvalueerd en aangepast.

In de groepsruimte van de Kidsclub vinden kinderen speelhoeken, waarvan de inrichting en het meubilair is afgestemd op de leeftijdscategorie van de basisgroep. Deze inrichting wordt regelmatig veranderd, door extra of nieuw spelmateriaal toe te voegen.

Een kind is voor zijn of haar spel niet afhankelijk van de pedagogisch medewerkers, doordat spelmaterialen middels open kasten toegankelijk is voor kinderen. Echter, dit geldt niet voor alle spelmaterialen. Materialen die kostbaar zijn of gevaarlijk kunnen zijn indien er op een verkeerde wijze mee om wordt gegaan zijn opgeborgen in (gesloten) kasten. Kinderen kunnen hier met toestemming en/of onder begeleiding mee spelen.

We beschermen kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Echter vinden wij het belangrijk dat kinderen spanning en trots kunnen ervaren tijdens het ontdekken en opzoeken van hun grenzen. Het gaat dan om activiteiten, waarbij een risico bestaat op een (kleine) verwonding. Risicovol spel daagt kinderen uit en maakt leren en ontdekken spannend, wat uiteenlopende kansen biedt om te groeien in hun ontwikkeling. Op deze manier leren ze bewust wel of niet kiezen voor een bepaald risico en leren een andere weg in te slaan als iets niet gaat zoals ze dat graag zouden willen.

Om dit in goede banen te leiden zorgen de pedagogisch medewerkers voor een goede voorbereiding en begeleiding van risicovolle activiteiten. We kijken en luisteren naar het kind, luisteren naar ons eigen gevoel, laten het kind zijn grenzen verleggen, maken duidelijke afspraken, moedigen aan (en houden afstand waar mogelijk) en waarschuwen niet te snel.

Denk hierbij aan de volgende vormen van risicovol spelen:

- Plaatsvervangend risico, waarbij het kind leert door te observeren hoe de pm-er of een ouder kind omgaat met risicovolle situaties.
- Spelen met gevaarlijke voorwerpen, waarbij een kind bijvoorbeeld leert darten met echte dartpijlen of werken met werken met gereedschap.
- Spelen met impact, waarbij kinderen botsen, vallen of sprinten en het effect hiervan ervaren.
- Spelen uit het zicht, waarbij kinderen op een veldje of speeltuin laten spelen of een geheime plek laten bouwen waar ze ongezien kunnen spelen.
- Trek- en duwspelen, waarbij kinderen kennis maken met hun lichaam, hun grenzen, hun kracht en die van hun stoeimaatje bijvoorbeeld.
- Spelen op hoogte, waarbij je kunt denken aan balanceren, klimmen, hangen en schommelen.
- Spelen op gevaarlijke plekken, bijvoorbeeld wandelen over de stoep (in het verkeer) of spelen in de buurt van water.

Spelen met snelheid, door bijvoorbeeld te rennen of fietsen van een heuvel, skaten of steeds hoger schommelen.

4.6 Het activiteitenaanbod

De tijd die kinderen bij buitenschoolse opvang Samsam doorbrengen zien wij als vrije tijd en we vinden dat kinderen in hun vrije tijd zelf mogen bepalen wat ze in die tijd doen en met wie ze dat doen. Het activiteitenaanbod is een middel om hier structuur in aan te brengen. Deelname aan activiteiten is daarom niet verplicht. Wel wordt deelname gestimuleerd door pedagogisch medewerkers.

Samsam biedt, naast de gewone activiteiten, een maandelijks activiteitenprogramma aan. Kinderen van zowel buitenaf als binnen Samsam mogen deelnemen aan dit programma. Ouders kunnen hun kind opgeven en tegen een kleine bijdrage laten deelnemen aan de activiteiten. Voor kinderen die betreffende dag opvang afnemen is de activiteit gratis.

Gedurende het open deuren moment worden meerdere activiteiten aangeboden waaruit kinderen mogen kiezen. Dit kiezen gebeurt middels een planbord; een bord waar pedagogisch medewerkers middels pictogrammen aangeven uit welke activiteiten kinderen kunnen kiezen. Ieder kind heeft een eigen naamkaartje met foto erop, welke hij/zij onder de pictogrammen, de activiteit van keuze, dienen te plaatsen op het moment dat zij hun keuze gemaakt hebben.

Hieronder een toelichting van diverse activiteitgebieden.

Sport en spel

De categorie sport en spel stimuleert kinderen om te bewegen, samen te spelen en samen te werken. Het activiteitenaanbod varieert van het spelen van gezelschapsspelletjes, stoelendans, skeeleren, waterspellen, samen bouwen en teamsport, zoals voetbal en trefbal.

Koken en bakken

De kook- en bakactiviteiten stimuleren voornamelijk de taalontwikkeling en het denk- en wiskundige vermogen van kinderen. Kinderen leren hoeveelheden omrekenen, afmeten en afwegen en ze leren volgens recept werken om instructies op te volgen in de juiste volgorde. Het lezen van het recept en betekenis geven aan benodigde materialen en ingrediënten bevordert de taalontwikkeling.

Voorbeelden van kook- en bakactiviteiten zijn zoete en hartige lekkernijen, zoals: taart, cake, koek, pannenkoeken, pizza en worstenbroodjes. Maar ook gezonde maaltijden, zoals: soep, brood, groenten, vlees- en visgerechten worden bereid, bijvoorbeeld tijdens schoolvakanties. Aandacht voor gerechten afkomstig uit andere landen behoort ook binnen het activiteitenaanbod.

Natuur en techniek

Buitenschoolse opvang Samsam beschikt over een moestuin, een werkplaats en is gelegen op loopafstand van het bos. Natuur krijgt aandacht in het activiteitenaanbod middels (bos)spellen, speurtochten, opdrachten en buitenspellen in de buitenruimte of in het bos, waar kinderen gestimuleerd worden om de natuur te ontdekken, middels materialen zoals: vergrootglazen, vang- en visnetjes, insectenpotjes en tuingereedschappen.

Techniek krijgt aandacht middels: het maken van constructies en verbindingen met materialen, zoals: Knexx, Lego en Stocs. Het uit elkaar halen en/of in elkaar zetten van materialen en onderdelen, het werken met geautomatiseerde systemen, zoals: computers, machines en apparaten, waardoor kinderen leren hoe deze systemen zelfstandig taken uitvoeren zonder de tussenkomst van mensen.

Kinderen hebben de mogelijkheid om zelfstandig aan de slag te gaan met de aanwezige materialen, door zelf te ontdekken of door gebruik te maken van een handleiding. Tijdens begeleide activiteiten bieden pedagogisch medewerkers sturing. Natuur- en techniekactiviteiten bevorderen voornamelijk de motorische en cognitieve ontwikkeling van kinderen.

Kunst en cultuur

Bij kunst- en cultuuractiviteiten valt te denken aan activiteiten, zoals knutselen, schilderen, houtbewerken, toneel, dans en theater. Allen doen een beroep op de creativiteit van kinderen.

Samsam beschikt over een podium met make-up tafel, een grote collectie verkleedkleding, schmink, licht- en geluidsapparatuur en een handvaardigheidslokaal (atelier). Daarnaast worden ook spelletjes zoals de Lama's, hints en 'wie ben ik' gespeeld om de creatieve ontwikkeling gestimuleerd.

Mens en media

In de categorie mens en media worden activiteiten aangeboden, waarbij de volgende aspecten centraal staan: lichamelijke verzorging, fotografie, film en webdesign. Activiteiten die daarop aansluiten zijn: schminken, opmaken, nagels lakken, huid reinigen, haren wassen, kammen, en opsteken, modeshow lopen, foto's en video's maken en bewerken.

Blokken en projecten

Regelmatig worden er 'blokken' aangeboden door pedagogisch medewerkers. Gedurende een aantal weken (meestal 3 á 4 weken) wordt er een activiteit aangeboden op vaste dagen en tijden. Kinderen kunnen zich hiervoor aanmelden. Aanmelden voor een activiteitenblok betekent dat kinderen 'verplicht' zijn om deel te nemen aan het gehele aanbod. Op deze manier leren kinderen dat ze afmaken waar ze aan beginnen en worden ze gestimuleerd om overdachte keuzes te maken. Dit sluit aan op de visie van ouders over deelname van kinderen aan (sport)verenigingen.

Het werken in projecten betekent dat spel of een activiteit inhoud krijgt middels een onderwerp of thema dat centraal staat gedurende een bepaalde periode. Onderwerpen en thema's zijn afkomstig uit de interesses, behoeften, ervaringen en nieuwsgierigheid van de kinderen.

Een project kent vijf verschillende fasen, deze helpen om projecten inhoud te geven en na te denken over het aanbod en begeleiding. De vijf fasen worden doorgaans de vijf pedagogisch-didactische impulsen genoemd, welke hieronder toegelicht worden.

1. Gezamenlijke oriëntatie op het project

Pedagogisch medewerkers brengen de kinderen in de sfeer van het project en gaan op zoek naar de betekenissen van en voor kinderen. Dit doen zij door voorkennis en interesses te inventariseren, een startactiviteit in te zetten en een begin te maken met de inrichting van de speel- en leeromgeving van de kinderen.

2. Verbeteren en verdiepen

Pedagogisch medewerkers oefenen invloed uit op het project door verbetering en verdieping aan te brengen. Dit doen ze door mee te doen met het spel en activiteiten binnen het project, zonder de initiatieven en het enthousiasme van kinderen te verstoren. Meespelen, voorbeelden geven, 'betere' of andere materialen aanreiken, plannen maken en orde en

structuur aanbrengen in het spel en de activiteiten van kinderen, zijn manieren waarop zij activiteiten waardevoller proberen te maken.

3. Verbreiden en verbinden

Pedagogisch medewerkers integreren spel met construeren, gesprekken voeren, lezen en schrijven, rekenen en wiskunde. Zij verbinden dit spel met andere activiteiten en speelhoeken. En daarnaast verbinden zij handelingen aan taal (samen praten, denken en doen) en spel aan geletterdheid.

4. Toevoegen

Pedagogisch medewerkers creëren leermomenten in betekenisvolle activiteiten, door zinvolle, nieuwe handelingen en vaardigheden toe te voegen aan het spel of de activiteit van kinderen, welke zij nog niet zelfstandig kunnen uitvoeren. Daarbij besteden ze extra aandacht aan het uitbreiden van woordenschat, het leren van vaktaal en instructie-uitleg.

5. Reflecteren

Pedagogisch medewerkers denken samen met kinderen na over wat ze doen tijdens en/of na een spel of activiteit. Hierdoor leren kinderen nadenken over zijn of haar eigen handelen en worden ontwikkelings- en leergegevens naar voren gebracht.

Tijdens het reflecteren worden kinderen positief benaderd, door waardering uit te spreken en positieve feedback te geven.

5. Ouderbeleid

De persoonlijke begeleid(st)er (ook wel mentor genoemd) op de buitenschoolse opvang is het vaste aanspreekpunt voor ouders en hun kind(eren). De keuze van het persoonlijke begeleiderschap van een kind is afhankelijk van de pedagogisch medewerk(st)er die het kind het meest begeleid, dit betekent dat er gekeken wordt naar de planning van de leiding in verhouding met de plaatsing van het kind. De ouder maakt kennis met de persoonlijke begeleid(st)er van het kind tijdens het kraambezoek en/of het intakegesprek. Door een persoonlijk begeleid(st)er te benoemen kunnen we beter zorgdragen voor continuïteit en betrokkenheid.

5.1 Gesprekken

Informatiegesprek

(Aanstaande) ouders kunnen op afspraak een vrijblijvend gesprek krijgen met een rondleiding. Het is mogelijk om van tevoren een informatieboek op te sturen of ouders worden verwezen naar info die aan de site hangt. Tijdens het gesprek kan er een prijsberekening gemaakt worden voor de specifieke situatie van het gezin. Informatie: Informatieboek en aanmeldingsformulier.

Aanname gesprek

Een aantal ouders meldt zich met het informatiegesprek aan, anderen komen ervoor terug. In dit laatste geval vindt een aanname gesprek plaats. Tijdens dit gesprek worden aan de hand van het aanmeldingsformulier adresgegevens en overige benodigde plaatsingsgegevens geregistreerd. Tevens wordt het contract opgesteld voor afname van kinderopvang. Na het aanname gesprek wordt de ouder via berichten in het ouderportaal op de hoogte gehouden.

Intakegesprek/ proefdagdeel

Het intakegesprek vindt ongeveer 4 weken voor aanvang van de opvang plaats met een pedagogisch medewerker waarbij het kind in de groep komt. De kindgegevens van het kind worden genoteerd, de werkwijze vanuit Startblokken en specifieke wensen van ouders ten aanzien van (op)voeding en verzorging worden besproken. Een proefdagdeel wordt gepland in overleg met ouders.

5.2 Communicatie

Informatieboekje

Via een informatieboekje, dat jaarlijks geactualiseerd wordt, worden ouders geïnformeerd over de organisatie, de visie en missie. Daarnaast worden hierin enkele uitgangspunten van het pedagogisch beleid toegelicht. Verder worden middels het informatieboekje ook praktische informatie verschaft aan ouders over: de dagindeling, ruilingen en extra dagdelen, ziekte en afmelding, sluitingsdata, eten en drinken en de plaatsing regels.

Ouderportaal

Vanaf het moment dat een kind een proefdagdeel komt wennen, kunnen ouders inloggen op het ouderportaal van SKM. Hier kunnen ouders onder andere foto's bekijken die op de groep van het kind gemaakt zijn, het schriftje van het kind lezen, observaties inzien, de mentor zien, toestemmingen geven, berichten van medewerkers of directie lezen en zelf ook berichten sturen en stukjes in het schriftje schrijven.

Mondelinge contacten – overdracht

Bij het brengen en halen van de kinderen vindt dagelijks mondelinge overdracht plaats van zowel ouder naar pedagogisch medewerker als andersom. Ouders wordt de gelegenheid geboden om bijzonderheden door te geven. Alle pedagogisch medewerkers van de groep staan open voor overdrachtsinformatie, maar indien de ouder een voorkeur heeft voor een pedagogisch medewerker dan wordt dat gerespecteerd. Overdrachtsinformatie worden in het belang van de kinderen altijd gecommuniceerd naar de overige pedagogisch medewerkers. Dit achten wij nodig voor het bieden van optimale kinderopvang. 's Morgens tijdens het brengmomenten mag de ouder koffie of thee nemen uit de automaat en deze op de groep drinken, zodat er rustig afscheid genomen kan worden of rustig het een en ander besproken kan worden met de pedagogisch medewerker(s).

Oudergesprekken

Er zijn vaste momenten voor een oudergesprek, uiteraard is dit tussendoor ook mogelijk. Er vindt een intakegesprek plaats dat gevolgd wordt door een evaluatiegesprek. Ongeveer twee maanden na aanvang van een nieuwe basisgroep worden de kind-observaties besproken en bijzonderheden rondom de opvang zelf.

Ook tussentijds kunnen ouders of pedagogisch medewerkers ten allen tijden een oudergesprekken aanvragen, indien hier behoefte aan is. Eventueel zullen de beleidsmedewerker en/of pedagogisch coaches bij deze gesprekken aanschuiven of zal het initiatief genomen worden door de beleidsmedewerker en/of pedagogisch coaches als er zorgen zijn bij een kind.

Ouderavond

In overleg met de oudercommissie wordt er 1 keer per 2 jaar een ouderavond georganiseerd. De uitnodiging en agenda wordt verstuurd via berichten binnen het ouderportaal.

Oudercommissie

Er is een gezamenlijke oudercommissie voor KDV Bambi en de BSO Samsam. De huidige oudercommissie is te vinden op de website en in het ouderportaal. Via berichten in het ouderportaal houdt de oudercommissie de ouders op de hoogte van datgene waar zij mee bezig zijn. Er is een keer per kwartaal een vergaderingen met het bestuur. Bij elke teamvergadering is er minimaal een lid van de oudercommissie aanwezig. Verkiezingen van nieuwe leden en aanname van nieuwe leden worden doorgegeven via berichten in de ouderportaal.

Klachtenkamer Oudercommissie

Indien de oudercommissie niet tevreden is met de door de directeur genomen beslissingen kan deze een klacht indienen bij de Klachtenloket.

Klachtencommissie

Stichting Kinderopvang Meijel heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij Mevr. I. Verstappen (directie) of oudercommissie. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend. Zij is te bereiken per email: iduntaverstappen@skmonline.nl.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie.

Voor de volledige klachtenprocedure en het klachtenformulier kunnen de ouders terecht op het ouderportaal (onder mijn vestiging/klachtenprocedure).

6. Personeelsbeleid

6.1 Algemeen

Zoals eerder vermeld is werken binnen buitenschoolse opvang Samsam professionele pedagogisch medewerkers. Dit betekent dat alle pedagogisch medewerkers een speciale opleiding hebben gevolgd voor dit beroep. Daarnaast zijn er medewerkers in dienst met een specifieke opleiding op het gebied van onderwijs, sport, dans en kunst. Alle medewerkers beschikken over een goedgekeurd VOG.

Binnen buitenschoolse opvang kan onderscheid gemaakt worden tussen pedagogisch medewerkers die fulltime of parttime werken en tussen vaste krachten en oproepkrachten.

6.2 Ondersteuning van pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers vormen het belangrijkste pedagogisch middel dat ingezet kan worden om te werken aan de vier pedagogisch basisdoelen. Pedagogische medewerkers zijn verantwoordelijk om hun talenten te blijven ontwikkelen, bewustwording te prikkelen en eventueel blinde vlekken verder te ontwikkelen. In onderstaand stukje over de 'pedagogisch beleidsmedewerker/ coach' wordt dit nader toegelicht.

Er vinden tweemaal per jaar teamvergaderingen plaats, wekelijks een teamleiders overleg en eenmaal per maand een groepsoverleg.

SKM biedt pedagogisch medewerkers dan ook regelmatige trainingen en scholing aan om het welbevinden van kinderen en de kwaliteit van de opvang te stimuleren en verbeteren. Ieder jaar stellen we een scholingsplan op.

Om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in de kinderopvang, pedagogisch of organisatorisch, zijn we lid van de brancheorganisatie Kinderopvang. Verder volgen pedagogisch medewerkers opleidingen, cursussen of gaan ze naar congressen. Daarbij volgen we uiteraard ook jaarlijks de bijscholing BHV/ kinder-EHBO, deze is overigens verplicht voor alle pedagogisch medewerkers. Daarnaast is per groep een teamleider aangesteld, welke onder andere verantwoordelijk is voor de dagelijkse aansturing van de pedagogisch medewerkers op de werkvloer.

Pedagogisch beleidsmedewerker en -coaches

De pedagogisch beleidsmedewerker en -coaches hebben een belangrijke rol in het zorgdragen voor de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van de pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang.

De pedagogisch beleidsmedewerker zorgt ervoor dat actuele ontwikkelingen binnen de organisatie, beschreven worden in het pedagogisch beleid en bijbehorende documenten. Vervolgens worden deze ontwikkelingen geïmplementeerd op de werkvloer, al dan niet in de vorm van coaching.

De coaching voor pedagogisch medewerkers wordt vormgegeven aan de hand van een coachingsplan. Dit is te vinden op ons ouderportaal.

De coaching voor pedagogisch medewerkers wordt vormgegeven aan de hand van een coachingsplan. In dit coachingsplan is uitgewerkt hoe we omgaan met de verplichten uren voor coaching en beleid.

Onze visie op coaching is medewerkers begeleiden van waar ze nu zijn, naar waar ze willen zijn. Er wordt ingegaan op onderliggende (persoonlijke) opvattingen en motieven. Voor een goed werkvermogen is het van belang dat alle verdiepingen van het 'huis van werkvermogen' in balans zijn. Dit wordt verder toegelicht in het coachingsplan.

In het coachingstraject werken wij vanuit een gelijkwaardige en veilige relatie, een afgesproken coachingsvraag, ligt de verantwoordelijkheid en autonomie van het leren bij de gecoachte zelf en is de coach een begeleider die ondersteunend is bij het afleggen van de ontwikkelingsweg.

De volgende soorten coaching zijn o.a. mogelijk:

- Persoonlijke coaching: op vraag van de medewerker, directie of vertrouwenspersoon.
- Groepsgerichte coaching: vraagstuk binnen het team (denk o.a. aan samenwerking).
- PEB (Pedagogisch Educatieve Beeldvorming): gericht op de ontwikkeling van het kind en interactievaardigheden van de PM-er.
- Startblokken (VVE): om de ontwikkeling van baby's, peuters, jonge kleuters en schoolkinderen optimaal te stimuleren.
- Babyspecialisme: om sensitief en responsief te kunnen reageren op de signalen en behoefte van baby's in de groep.

6.3 Stagiaires en vrijwilligers

SKM is een erkend leerbedrijf voor diverse opleidingen. Iedere stagiaire wordt begeleid door een pedagogisch medewerkers, die geschoold is voor het begeleiden van de beroepspraktijk vorming van de stagiaires.

Naast stagiaires werkt er een vrijwilligster bij SKM als assisterende groepshulp op de peutergroep. Ze werkt onder toezicht van een daartoe aangewezen pedagogisch medewerker en/of teamleidster. Vrijwilligers voeren verzorgende en begeleidende taken altijd onder begeleiding uit. Hierbij kun je denken aan soortgelijke taken die een stagiaire mag uitvoeren, dit wordt hieronder nader beschreven. Daarnaast is er een vrijwillige tuinman die het onderhoud doet rondom de organisatie.

Stagiaires en vrijwilligers werken onder toezicht van een daartoe aangewezen pedagogisch medewerker, teamleidster en/of praktijkcoördinator.

Snuffelstagiaires komen oriënteren in het werkveld en mogen bij ons meekijken op de groep, vragen stellen over het werk, hebben een prettige houding naar kinderen en ouders en voeren eventuele taken altijd onder begeleiding uit.

Stagiaires van helpende welzijn werken een dag mee met de huishoudelijke dienst en een dag met een pedagogisch medewerker op de groep. Ze voeren voorbereidende werkzaamheden uit voor groepsactiviteiten of thema's, stellen vragen over het werk, hebben een prettige houding naar kinderen en ouders en kunnen eventueel, altijd onder begeleiding, verzorgende en begeleidende taken met kinderen uitvoeren.

Stagiaires vanuit andere opleidingen voeren dezelfde werkzaamheden uit als stagiaires van helpende welzijn. Echter, krijgen deze stagiaires gedurende de opleiding meer verantwoordelijkheden. Er wordt per stagiaire bekeken waar hij/zij aan toe is en wat mogelijk is binnen de groep. Hierbij kun je denken aan zelfstandig kinderen naar bed brengen, verschonen en/of een overdracht naar ouders doen.

Werkzaamheden die stagiaires en vrijwilligers kunnen verrichten zijn onder andere: het helpen in de keuken, het eten en drinken klaarmaken, mede toezicht houden, het begeleiden in spelen, mede begeleiden van activiteiten en uiteindelijk een aandeel hebben in de overdracht van kinderen aan het einde van de dag.

Wat zij niet doen is het openen en sluiten van het kinderdagverblijf (behoudens uitzonderingen) en het zelfstandig voeren van een kind-oudergesprek. Stagiaires kunnen hier wel een aandeel in hebben, maar de pedagogisch medewerker heeft de verantwoordelijkheid.

De begeleiding van stagiaires ziet er als volgt uit; de praktijkbegeleider zorgt voor een goede introductie bij de doelgroep, het team, de stichting en onze werkwijze vanuit Startblokken en het babyspecialisme. Van daaruit worden afspraken gemaakt over het takenpakket, leerdoelen en worden wederzijdse verwachtingen uitgesproken. Een keer in de drie weken wordt er een begeleidingsgesprek gevoerd op initiatief van de stagiaire. Er wordt opbouwende feedback gegeven op het functioneren en opdrachten van de stagiaire. De praktijkbegeleider schept voorwaarden die passen bij de stagiaire en de situatie. Mocht het nodig zijn onderneemt de praktijkbegeleider tijdig actie en biedt vervolgens de nodige begeleiding. De stagiaire draait mee in de structuur van de dag en krijgt daar steeds meer verantwoordelijkheden in.

Vanuit onze babyspecialisatie worden stagiaires in het laatste jaar meegenomen als vast gezicht in het werken met de baby. Stagiaires in het eerste en tweede jaar worden hierin meegenomen indien de situatie het toelaat.

Meer informatie over het werken met stagiaires staat in ons BPV-plan.

6.4 Ondersteunend personeel

De Algehele teamvergadering vindt jaarlijks plaats in de avonduren en wekelijks is er een teamleidersoverleg met de teamleiders en de directeur. 1 keer per maand (behalve in juli en augustus) is er een groepsoverleg. Dit groepsoverleg wordt voorgezeten door de teamleider.

Bij deze groepsoverleggen kunnen de pedagogisch beleidsmedewerker en/of pedagogisch coaches aanwezig zijn.

Om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in de kinderopvang, pedagogisch of organisatorisch, zijn we lid van de brancheorganisatie Kinderopvang. Verder volgen pedagogisch medewerkers opleidingen, cursussen of gaan ze naar congressen. Daarbij volgen we uiteraard ook jaarlijks de bijscholing BHV/ kinder-EHBO, deze is overigens verplicht voor alle pedagogisch medewerkers.

6.5 Beroepskrachten in opleiding

Bij SKM werken ook beroepskrachten die in opleiding zijn en dus nog niet gediplomeerd. Deze beroepskrachten worden tot het derde leerjaar van hun studie boventallig ingezet, dus als extra kracht op een groep naast de pedagogisch medewerkers volgens de beroepskracht-kindratio. Pas in het derde leerjaar van de opleiding kunnen zij als volwaardig beroepskracht ingezet worden. Voor beroepskrachten in opleiding gelden dezelfde (begeleiding)afspraken en werkzaamheden als voor stagiaires. Dit is nader toegelicht in ons BPV-plan.

6.6 Geheimhoudingsplicht

Geheimhoudingsplicht is opgenomen in de contracten van het personeel, stagiaires en vrijwilligers m.b.t. de privacy van de ouders en de kinderen. Gegevens van de kinderen zijn onder beheer van de pedagogisch medewerkers, overige gegevens zijn in de administratie en op kantoor onder beheer.

